

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Illustrerad nyaste Söndagsmagasin.

(N:o 21.)

N:o 39.) Ut kommer hvarje Söndag kl. 7 f. m. Göteborg d. 29 September 1850. Pris för år: 4 1/2, för halft år 2 1/2 Rdr. bko (IV årgången)

Amazonfloden och dess urskog.

Då den portugisiska sjöfararen Caldeira år 1615 först framträngde till Amazonfloden, underrättade han sig hos de infödde i landet, huru de benämde sin flod, och erfor, att de mycket passande kallade honom vattnens konung. Hela landet vid Amazonfloden är lågländt och öfver allt utvecklar naturen den yppigaste vextlighet; men under det att denna öfverflödiga alstringskraft visar sig i de flesta tropikländer som en fruktbar källa till sjukdomar och död, modifieras den här genom andra elementer på ett sätt, som förvandlar densamma till välsignelse. Vissorligen regnar det hvarje dag under den våta åstiden och till och med några veckor oupphörligt; men det oakadt öfversvämmas icke jordytan med vatten, ty jordmonen är så sandig, att fuktigheten försvinner så snart solen åter träder fram ur skyarna, och utom daggperlorna, som glänsa på hvarje blad, blifver nästan intet spår kvar af de orkanlika regnskurarna. I den så kallade torra årstiden, som varar från Juni till September, faller också hvarje vecka mer eller mindre regn och träden aflägga aldrig sin gröna

beklädnad. Passadvindarna mildra solhettan och meddela om nätterna en uppfriskande kylighet, hvilken förekommer denna mattighet och slapphet, som karakteriserar den östliga hemisfärens eqvatoriska nejder.

Amazonfloden utspringer på Cordillererna ur åtskilliga källfloder och faller efter ett lopp af 760 mil ut i Atlantiska hafvet. Den har åtskilliga strömdrag, hvaraf vi framställa ett, längre fram många öar, och en mynning af nära 60 miles bredd, hvaraf den också bär namnet Marannou, som skall härleda sig från Pinzon, hvilken vid dess anblick utropade: *Mare, an non?* Vid des stränder herrskar den yppigaste vextlighet, i dess tjocka urskogar höja träd af otroligt omfång sina mäktiga

grenar mot himmeln, och förgäfvos bemödar jägaren sig att nå de foglar, som vagga sig på de öfre grenarna. Stammarna äro af hvarje gestalt, runda, kantiga och ibland lika ett öppet nätverk, genom hvilket ljuset framtränger i alla riktningar. Bland dessa jättar finnas blott få mindre trädslag eller buskar, som hindra vandraren i sina rörelser, och sällan hämmas passagen af något omstörtadt träd. Men vid stammarna fastklamra sig ormlika rankor, som slingra sig rundt omkring stammorna och sträckande sina långa armar emellan grenarna tyckas de förena dem med hvarandra. Då och då utsträcka de långa grenar, hvilka svänga i luften tills de nå marken, der de fästa rot och skjuta nya skott.

På detta sätt är skogen sammanlänkad, och sällan faller ett träd, utan att draga många andras undergång med sig. Denna parasitplanta hetter Sepa, och då den eger ett tågs styrka och böjlighet, så användes den med stor fördel vid husbyggnad och andra dylika ändamål. Vid träden hänga sig också ofta dessa märkvärdiga snyltväxter, hvilka här och der utsträcka sina långa smala rötter ända till marken, men hemta vanligt blott sin näring af sjelfva träden, och luften,

En indiansk båt på Amazonfloden.

hvarför de också hafva namn af luftplanter. Man finner dem i omätligt antal och af hvarje form, under hvilken de än erinra om liljor, än om andra planter och trädslag, och icke sällan slingrar sig ett dussin arter omkring ett enda träd. Mot slutet af regntiden stå de i blom, och de olika blad, hvarmed de då omslingra det mossiga trädet, erbjuter en oöfverträfflig anblick. Vid samma tid visa sig också de öfriga alstren af vextriket i sina skönaste dragter och blommornas doft stiger som mildt rökverk upp till himmeln. Midt uti denna prakt utvecklar sig det gladaste lif: aporna jaga hvarandra genom de blomsterhöjda buskarna och springa putslystigt omkring mellan de höjda grenarna; ekorrar hoppa med glad lustighet från en gren till en annan; Coatís, en art pungrotta, leka under de nedfallna bladen eller klättra i kapp med aporna; Pacas och Agutis, vilda svin och kaniner, tumla sig vildt omkring och ila skygga bort vid det saktaste buller. Till och med sengångaren, gripen af den almäna rörelsen, kryper hastigare på sitt träds grenar och söker en tillflyktsort, för att kunna öfverlemnna sig åt det för honom så angenäma lugnet. Den prydliga lilla hjorten, i storlek att jemföra med ett lamm, inandas glättigt luften och hoppar orädd omkring, då han vet, att han här icke hotas af någon fiende.

Och de brokigt befjädrade djuren sedan, huru mångfaldigt är icke fogelslägtet, som genomfladdrar skogen! Trogon sitter öfvergifven i sitt löfomgifna näste och ropar klagande på den länge saknade maken, som upprepar i hastigt utstötta toner hans namn. — Tukano! Tukano! skallar det högt från ett närstående fruktträd, hvaruti en hop Tukanos kalasar. Det ljudliga prasslet af hackspettar låter sig höra i de högsta grenar och små hackspik i sina ljusa beklädnader stanna då och då i sin ilande flygt, för att kasta en nyfiken blick på de främmande. Trastarne låta höra sina röster parvis, hvilket höres som om det blott var en fogels sång. Papagojor sladdra, Paroqueter skrika, de oroliga, aldrig tiggande Manakierna pipa på hvarje buske, skogsdufvor flyga rädsla bort och olika arter fasaner fara hastigt genom småskogen. Men skönare än alla äro Kolibris, lefvande juveler, hvars glans nästan öfverstrålar diamantens: än dröja de ett ögonblick, för att smutta ur en blomma (blommkyssarn, kalla Brasilianerna kolibrin), än jaga de ifrigt efter en medtäflare af insektverlden. Derpå fladdra fjärilar förbi, stora som en hand och af det rikaste metallblå, och myriader brokigfärgade insekter låta höra sitt aflägsna surrande ur hvar-

je blomma. De harmlösa ödlorna i sina skinnande guldgröna beklädnader springa hastigt fram ur sina sandhålur vid vägen, i det de hvarje ögonblick stanna och med höjda hufvuden och snabba blickar mäta den sig närmande farran, under det att härar af myror med vanlig arbetsamhet oupphörligt tåga fram och tillbaka.

Men mycket olik detta skådespel är den scen, som om natten framställer sig för den resande. Blommor, hvilka hela dagen blomstrat, tillsluta nu sina kalkar och inrymma platsen åt andra systrar, som fylla luften med sina vållukter, under det de glittrande stjernorna med huldhet nedskåda. Månen nedskjuter sina glimrande strålar, tills den blommande slätten skiner som en vattenspegel; men förgäfvets söker han att intränga i den tjocka skogen, utom der, hvarest ett kullfallet träd tillåter honom inträde. I mörkret höja sig som skuggor de jättelika stammarna, endast omsurrade af nattfjärilarne, hvilka intagit dagfjärilarnas plats, och upplyste af tallösa lysmaskar, som aldrig tröttna i sin fackeldans. Nu utströmmar en meteorlik flamma hän öfver vägen, skjuter hastigt förbi och låter för ett ögonblick en glänsande belysning inträda, som afspeglar sig i bladens daggperlor. Det är Laternflugan, som med sitt eget ljus lyser sig på sin nattliga färd. Nattfoglarna låta höra sin klagande sång: Wacoro, Wacoro! som klingar högst melankoliskt. Armadillen kryper försiktigt ur sin håla och begifver sig långsamt till sin betesplas. Opossum klättrar förstulet upp i ett träd, och den lilla myrbjörnen begynner sine skoningslösa roftåg.

Så tillgår det vid vackert väder; men en storm i dessa skogar tager vårt intresse på ett helt annat sätt i anspråk. Tunga skyar skocka sig i öster, ett sakta hemskt mumlande höres under det att stora regndroppar slå ned på bladtaket. Snart förvandlar detta sorl sig till ett tjutande, skogen svigtar under stormens raseri, brakket af fallande träd ljuder hemskt genom ödemarken.

Amazonfloden genomlöper provinsen Peru, Truxillo, republiken Ecuador, gör här gränsen mot Peru, drager sig derpå östligt genom den brasilianska provinsen Rio Negro och har ett vattenområde af 89,000 qv. mil, omfattande hela Peru, Nord-Bolivia, Nord-Brasilien,

Ecuador och en del af Ny-Granada. De^a upptager omkring 60 stora floder och drifver sitt mäktiga vattenflöde 60 mil ut i hafvet utan att blandas med sjövattnet. Vid dess stränder lefva 85 olika indianska folkslag och på dess yta vagga sig såväl rödskinnens kanoter som alla bildade nationers stolta skepp.

Episoder från slaget vid Idsted.

(Forts. och slut fr. N:o 38.)

Nu var det fienden, som vek i förvirring; Danskarnes tiraljörer och röken från deras kanoner drogo sig emot södern. General Schleppegrells fall, hvarom ryktet gick från mun till mun, hade uppeldat soldaterna till ett dödsföraktande mod; de låto döde och sårade ligga och tänkte blott på fienden; emellan brinnande gårdar och hus, igenom skogar, som sprutade eld emot dem, trängde de fram och kastade allt öfver ända som var i deras väg. På sin hela linie visade fienden, såsom soldaterna uttrycka sig, "förvänd front," hans tredje brigad, som hade varit orsak till vår olycka vid Ober-Stolk, såg sin återtågslinje hotad och drog sig skyndsamt tillbaka öfver vadet i Langsee och öfver Idstedbroen, för att icke rent af tillintetgöras. Massor af fallne och sårade lågo på marken i deras blod; en stor del Holsteinare gjordes till fångar, tvänne af deras kanoner eröfrades. En döende dansk soldat såg dessa föras förbi. "Herre Gud," utbrast han, "skall jag ännu hafva den glädjen i detta lif?"

En hög grad af förbittring hade intagit vårt folk emot innevånarne i Ober-Stolk. De påstodo i den första hettan, att dessa, både män och kvinnor hade skjutit på dem, och befolkningen kan skäligen ej helt och hållet frikännas från all skuld i detta afseende. En af bymännen hade nämligen inbjudit 4 danska dragoner i en gård, med löfte om förfriskningar; de hade näppeligen kommit in på gården, förrän bösspipor från alla håll rigtades emot dem och aflossades, ehuru utan verkan. Soldaterna grepo sådana misstänkta och ville på stället hålla ståndrätt öfver dem; imellertid förhindrade officerarne detta och fingo de anklagade bragte till Flensburg. Men med brandraketer sköto soldaterna eld i flera tak, och Stolks brinnande gårdar förkunnade huru stark förbittringen var.

Icke långt efter den skildrade striden eg-

de rum den häftiga kanonaden, hvilken uppfyllde valplatsen med rökmoln och banade väg för det sista lysande bajonettangreppet, som genombröt Willisens center.

Valplatsen och inryckandet i Slesvig.

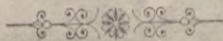
Öfver den öfvergifna valplatsen vid Idstedt började mörkret sänka sig, aftonrodnaden kastade sina sista strålar öfver dessa mossar, som voro uppfyllde med döende och döde, öfver den ljungeväxta heden och dess ättehögar. En djup stillhet hade aflöst stridsbullret, korparne flockade sig här och der, understundom kom en långsamt körande vagn med sårade, eller medicinaldrängar med sina bårar. Mångenstädes var hela vägen öfversprutad med blod och öfversädd med kanonkuler. Hvarje ögonblick såg man ett upp- och nedvänt gevär och vid sidan af detta ett lik, än plundradt, än oplundradt; understundom voro liken sammanstaplade i högar och blandade med döende, som utan medvetande vredo sig i de sista dödssmärterna. Hästar lågo kringströdde med afskjutna lemmar och invecklade i sina egna inelvor; öfverallt i tubrutna kärror och hjul, bortkastade, blodbestänkta pickelhufvor, vapen och tornistrar, karduser och pappersbitar, nedtrampade och till hälften förstörda förskansningar, allt spår af den mest förtviflade kamp. Till höger och venster brunno gårdar och byar. Idstedts gästgifvaregård, som ligger så behagligt straxt under skogshöjderna, hvarest Holsteinarne haft sina löfhyddor, stod i ljusan låga och antände de närmaste träden. Det rysliga i scenen förökades, då månen steg blodröd upp öfver denna brand och dessa lik. Våra soldater, gripna af ögonblickets hemsighet, trodde sig allaredan bemärka en stark och genomträngande liklukt på heden.

Inemot kl. 9 besattes staden Slesvig. Man hade erfarat, att soldaterna skulle utöfva en eftertrycklig hämnd emot en stad, af hvars inbyggare de trodde sig försåligt öfverfallna då de 1848 måste utrymma densamma. Se här en liten historia, som utgör ett ypperligt bidrag till bedömandet af deras verkliga sinnesstämning efter den blodiga kampen! En officer såg en af våra "kulsviere" försvinna i ett hus tätt bredvid Slesvig; han trodde, att karlen ville plundra och ilade efter honom. Men karlen stod helt lugn vid en svinstia och höll på att mata ett svin. "Se, hr. löjtnant, sade han, hvilket skönt kreatur! Och nu är det färdigt att svälta ihjäl, emedan folket ränt sin kos." Så förunderligt godmodig är den danska naturen.

Med stor ordning formerade de första bataljonerna kedja och undersökte staden, hus

för hus, utan den ringaste våldsamhet. De ryckte in med flygande fanor och munter sång; icke det ringaste spår af trötthet var att förmärka på dem. Artilleriet och trosskolonner följde infanteriet i långa rader. På befallning voro husen illuminerade vid mörkrets inbrott, men med jemmerliga dankar, en illumination som till begrafning; inga danska fanor voro uthängda, förrän vi uthängde dem sjelfva. Embetsmännen voro flyktade, blott sällan såg man ett par borgare, och de hade dock ingenting annat att frukta, än att soldaterna, litet kittliga, ropade till dem: "*snak Dansk, J Hunde!*" Här och der erbjödos förfriskningar, men vårt folk hyste rädsla för att blifva förgiftade och afslog att förtära något. De dristigare sade på sin tyska till slesvigarne: "*smekken Sie först!*" togo derefter mod till sig, när detta var skedd och höllo till godo.

Allaredan aftonen samma dag, på hvilken slaget stätt, vajade Dannebrog på Dannevirke; gripande var ögonblicket, då musiken första gången här spelade: "Danmark dejligst Vang och Vænge." Slaget vid Idstedt har befriat Slesvig från upprorets våld.

Hertigen af Marlborough och Sara Jennings.

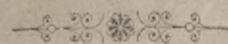
John Churchill, hertig af Marlborough, var född 1650 i Ash i Devonshire, och hade genomgått en vanlig militärisk bana, då han såsom öfverlöjtnant kom i stor gunst, först hos Carl II, och sedermera hos Jacob II. Genom sitt giftermål med den vackra Sara Jennings, prinsessans favoritdam, blef han snart baron och öfverste, och bibehöll sig derefter beständigt i hofvets gunst under alla förändringar. Under Wilhelm III ernådde han stort inflytande, blef generallöjtnant, och gaf såsom sådan en ny organisation åt engelska arméen. För en tid blef han insatt i fängelse, såsom misstänkt att hafva velat locka engelska arméen på den förjagade Jacob II:s sida; men, sedan han i brist af bevis blifvit frikänd, lyckades han snart återvinna sitt gamla inflytande, och sålunda blef han slutligen öfverbefälhafvare öfver alla engelska trupper, och derjemte utnämnd till hertig af Marlborough, under hvilket namn han i spanska successionskriget förvärfvade en utomordentlig ryktbarhet.

Sara Jennings, hertiginna af Marlborough, som spelar en så vigtig roll i historien om

intrigerna vid drottning Annas hof, var dotter af en viss Richard Jennings, och hade redan på sitt tolfte år kommit till hofvet, der hon blef prinsessan Annas intima vän. När genom Wilhelm III:s uppstigande på tronen Anna fick utsigt till tronföljden, utnämde hon sin väninna Sara, som mellertid (redan 1678) hade gift sig med John Churchill, till sin statsfru, och de båda fruntimrens innerliga vänskap blef derigenom endast så mycket starkare. Till och med, sedan Anna blifvit drottning, fortfor denna vänskap; och först, då hertiginna af Marlborough sökte tillvälla sig ett oinskränkt inflytande öfver Anna derigenom, att hon antog en befallande och öfvermodig ton emot henne och formligt tyranniserade sin drottning, blef föreningsbandet emellan dem med hvart år lösare, tilldess slutligen vänskapen förvandlade sig i fullkomlig onåd.

Den intrig, hvarigenom hertiginna onåd förbereddes, är icke fullkomligt känd; men säkert synes, att den sammanhänger dermed, att hos drottningen blef presenterad och antagen en ung flicka, vid namn Abigail Hill. Denna unga, intagande flicka, som sedan genom giftermål blef lady Masham, vann dagligen allt mer insteg hos drottningen; och detta föranledde, att den deröfver förbittrade hertiginna betedde sig allt oförskämdare mot sin höga väninna. Då drottningen en gång ville skänka ett regemente åt sin nya favorits broder, den verkliga förtjente öfverste Hill, satte hertiginna, med sin gemäls tillhjälp, sig så afgjordt deremot, att drottningen måste öfvergifva sin afsigt, och Hill blef utan regemente. Det var naturligt, att drottningens länge inrotade groll emot sin forna väninna härigenom steg till högsta grad. Slutligen brast ovädret löst öfver hertiginna, enligt någras berättelse, i anledning af en passion, som drottningen och hertiginna hyste för samma man; enligt andra derigenom, att hertiginna enständigt vägrade drottningen ett par eleganta handskar, som denna ifrigt önskade äga. Båda uppgifterna torde så vida kunna förenas och hafva sin riktighet, att handskarna tilläfvats voro en skänk af den mannen, i hvilken de båda fruntimren voro förälskade. Drottningens yrkande att få handskarna, och hertiginna vägran att lemna dem ifrån sig, äro då lätt förklarliga såsom följder af en svartsjuka, hvilken på det sättet kom till utbrott.

(Verldsh. af Held o. Corvin.)

Malpaso del Estero i Amazonfloden.

Urskogsträd vid Amazonfloden

Nationalmonumentet öfver Washington i Washington.

Redan år 1783 fattades af de Förenta Staternas kongress det beslut att uppresas en staty till häst till ära för Washington i den stad, som blef utsedd till regeringens säte. Denna residenstad grundlades sedermera vid den sköna och breda Potomacs stränder och kallades mycket passande Washington. År 1804, efter Washingtons död, förnyades frågan om Washingtons monument, men den gånge företogs intet vidare.

År 1833 bildade sig ett Washington-Nationalmonuments-sällskap, i hvars spets öfverdomaren Marschall stod, och mått och steg togos för att anskaffa de erforderliga medlen. För att åstadkomma ett verkligt nationalmonument och låta till och med den ringaste få deltaga i bidragen, inskränktes hvarje bidrag endast till en dollar. Emellertid inkom under förloppet af flera år endast en summa af några och trettitusen dollars, och då de svåra åren efter 1837 kommo, under hvilka landets samtliga penningförhållanden voro i orreda, tycktes detta storartade projekt hopplost hafva förfallit.

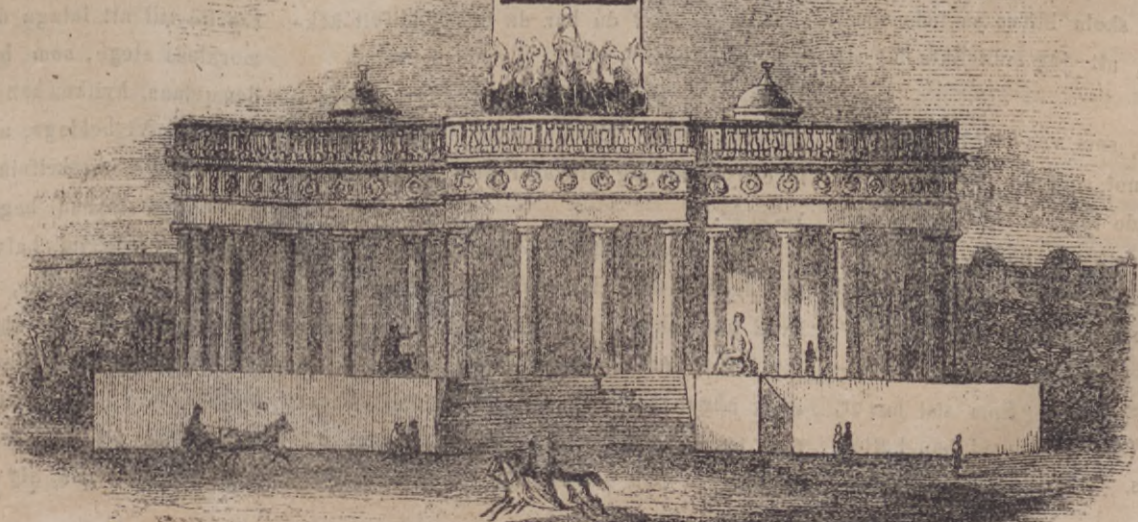
Emellertid togs 1847 nya steg, nya männer stälde sig i spetsen och insamlingen steg till 80,000 dollars. Den 4 Juli 1848 kunde grundstenen läggas, hvilket också skedde under passande högtidlighet. Den antagna planen är föremålet värdig. Det skall uppresas en obelisk af 55 kvadratfot vid dess basis och 600 fots höjd. Detta monument skall således komma att öfverträffa alla torn och minnestoder i hela världen. Från en tjocklek af 15 fot kommer väggarna att förtunnas till 30 tum och lemna en inre öppning af 25 kvadratfot fri, genom hvilken vid monumentets fyra hörn jertrappor komma att föra ända upp till spetsen; trappans räckverk kommer på samma gång att tjena till gasrör och fylla det omätliga inre med dagens klarhet. Den

runda underbyggnaden skall blifva 100 fot hög, hafva en plattform af 300 kvadratfot och tjena till mausoleum för större döde.

Samtliga stater lemna ett sten- eller marmorblock af den sort som är egendomlig för hvarje enskild stat. Mimasotaterritoriet har redan sändt sitt bidrag, nemlig en flat pipsten, som Indianerna uteslutande begagnar till sina freds- och krigspipor. Michigan sänder ett block nativ koppar ur sina minor vid Superior-sjön; Californien vill sända ett block guldqvarz, af hvilken stensort deras berg hufvudsakligen består. Den lilla staten Delaware står icke tillbaka för sine yngre och större bröder och insänder ett block, hvarpå en medaljong af Washington är inhuggen med denna inskript: "Delaware, som först har antaget konstitutionen och sist vill bryta den". Tennessee, Missouri, Arkansas, Ohio, Maine, Massachusetts hafva likaledes lemnat sina bidrag med passande inskriptioner.

Begäret att få hedra fäderneslandets fader, har blifvit så allmänt, att det till och med sträcker sig till Indianerna. Choctaws bereda i sitt aflägsna hem en sten med en passande inskription och Chicasaws hafva bevist sin kärlek till "deras store fader" genom en skänk af 200 dollars. Denna summa kommer att användas till en sten med detta motto: "Chicasaws till deras vän".

Dessa stenar skola anbringas på fritrappans steg och komma att bilda en likaså egen som vacker prydnad. Verket och insamlingen skrida raskt framåt. Intet land i hela världen har någonsin framtett ett dylikt skådespel, der alla stånd och partier hafva så oupphörligt förenat sig om en mans hedrande, och således kommer detta verk att blifva ett sannt nationalmonument, det amerikanska folket värdigt.

Nationalmonumentet öfver Washington

Från Gatan.

Roman af förf. till "Saaledes forholder det sig".

Öfversättning från Danskan.

(Forts. fr. N:o 37.)

II

To be or not to be, that is the question.
Shakspeare.

Onsdagen efter förlofningen hade ryktet spridit sig, om icke till sjelfva Rom, åtminstone så vidt, att man, med skäl kunde vänta sig en hop visiter. De aflade derföre dem de sjelfve hade att göra, och emellan kl. 1 och $\frac{1}{2}$ 4 var vår vän kanslistens tid så upptagen med att dricka chokolad och taga emot gratulationer, att han icke ens fick läglighet att framkomma med någon af sine älsklingsmeningar, men till och med nödgades låta en och annan anmärkning rörande sjelfva språket gå förlo-rad, oaktadt sådant i fullaste mått stred emot hans, som vi veten genom betydliga granskningar i den vägen, utbildade smak. De äldre damerna hade nu en gång fått, som man säger, fingrar i honom, och han måste hålla här. De yngre voro, som vanligt, ingångne i ett serskildt rum. Der var naturligtvis alltför mycket att fråga Emelie om, för att sådant kunde ske i fästmannens närvaro. Hon var emellertid icke synnerligt fallen för att gifva sina väninor tillfyllestgörande förklaringar. Hon undgick dem det bästa hon kunde och var i sine svar temligen fåordig. Det var skillnad emellan henne nu och i fredags, man skulle knappt tro, att det var samma person, som sist gaf sina lustiga infall fri flygt, och hvars hjertliga skratt hade fått väninnorna "på glöd", så att de omtalte mycket mera, än de egentligen haft i sinne att göra. Detta undgick heller icke att märkas, och den lilla muntra fröken sade till Gine Fresneuil:

Nej, om vi alla skola blifva så ledsamma, så tror jag nästan, att jag vill låta bli att färlöfva mig.

Fröken Petersen, som var mera stadig utaf sig, syntes deremot serdeles tillfreds.

Gud, Emelie, sade hon, du kan aldrig tro, hvad jag blef glad, då jag hörde, att du blifvit förlofvad. Hvad vi skola hafva det rart nu, när vi ensamme komma till dig; ty det är, vid Gud, nästan förläget att vara en förlofvad flieka i stort sällskap. Som sist hos er, då denne her Bearn, eller hvad han hetter, kom och var näsvis. Hör Emelie, du kan al-

drig tro, hvad Poulsen var uppbragt. Det är sant, jag skall helsa mycket från Poulsen; det gjorde honom obegripligen ondt, att han icke var hemma i går, då du var så artig att presentera din fästman; och lika så ledsen blef han, att icke hafva tillfälle komma hit i dag. Men du vet, att det är de ledsamma förmid-dags-timmarnes skull; vi komma dock hit en afton med det snaraste.

Ja, Gud, Emelie, afbröt Gine henne midt i alla hennes artigheter, hvad var det dock för en herr Bearn; jag hörde i förgår en historia om honom och ett fruntimer, som skall hafva tjent som huspiga hos din tante Lind.

Nej, det får Ni ursägta, sade Lotta ifrigt, det är icke han; men det är herr Flint; ty det har Poulsen hört hos major Skades, der fru Lind sjelf berättat det, då Flint informerade der; men han fick då näsan snart mot dörren, kan jag tro.

Ja, jag vill icke motsäga, sade Gine; men jag har likväl hört såsom ganska visst, att det var herr Bearn.

Men de äro ju vänner, anmärkte den lilla muntra fröken, och vänner hafva allting gemensamt.

Damerna skrattade och sade: fy! Emelie var indignerad och sade:

Det är visst mycket roligt, emedan J alla skratten deråt; mig synes blott, att vi borde vänta med att bringa sådane historier ut i staden, till dess vi hade en bättre sagesman för oss än tante Lind.

För mig är det likgilltigt, om det är sant eller ej, sade den lilla fröken; när det blott är roligt.

Men det är icke synnerligen roligt för herr Flint, invände Emelie; han mister sine informationer, hvaraf han lefver.

Och hvaraf hans dame lefver, det är sant; bemärkte den lilla fröken. Emelie lutade sig tillbaka i sin stol, utan att bevärdiga henne med något svar.

Herre Gud, Emelie, vidblef fröken, för det du blifvit förlofvad, hafve vi andre då icke lof att roa oss? du har då också blifvit äckligt allvarsam.

Det kan vara möjligt, att jag har blifvit allvarsam, sade Emelie, emellertid är det då icke nytt, att jag försvarar dem, som äro frånvarande.

Nej, deri måste jag göra Emelie rättvisa, sade fröken Gine, kunnen I komma ihåg sist, hvad hon blef häftig, då jag kom med den lilla historien om portföljen? Och det var dock något befängdt, — ja, Emelie, det vet Gud att det var; ty jag hörde det sedan omständligt. Och det var ute på "stjerne," och

icke, som du sade, då du gick ned från Holms —

Nej, nu tager du åter fel, afbröt Lotta, det var vid hästen på kongens Nytorv. Det vet jag mycket bestämdt; ty det har Poulsen sjelf hört i Bildningsinstitutet för qvinnor, hvarest han läser religion. Det var, som sagt, alldeles vid hästen, och så var det, att — tyst, der är herr Jespersen — nej, huru var hon icke söt i den kostym, och huru hon spelade!

Ja, du, och så den der scenen, då Hultman kommer in.

Gud! nå! — nej, det måste du äntligen se, Emelie.

Och herr Jespersen fagnade sig åt sin fäst-mös bildade umgängeskrets, hvars lefvande intresse för konsten tillräckligt försäkrade honom, att inga fara ifrån den sidan hotade hans moraliska kärlekshimmel.

Och i de första 8 dagarne efter hans förlofning kände ängtligen hans sällhet inga gränser. Den mängd visiter, som de hade att aflägga, gäfvo honom ett hittills okänt tillfälle att utveckla sina älsklingstankar öfver nationalitet och litteratur, och han förvärfvade sig under de första två dusin visiter, en sådan färdighet, att han endas brann af begär, att i de påföljande träffa på sin förre motståndare, kandidat Poulsen, för att då, genom en glänsande seger, annonsera sitt uppträdande såsom salongestetiker. Men visiterne blefvo besörjde, utan att detta sammanträffande kom att äga rum, och det är med en viss blyghet vi tillstå det, herr Jespersen var nog fåfång att tro, det icke händelsen, men feghet hos kandidaten härtill var orsaken. Det vare nu härmed huru det vill, så tröstade han sig med, att segern var viss, om den också blef uppskjuten; och emellertid inträffade omständigheter, som småningom dämpade hans stridslust, och sysselsatte hans filosofiska hjerna med nya och oväntade tankar.

Vi hafva förut sett oss istånd att berätta, tack vare hans omständliga manuskript, huru mödosamt han hade arbetat, för att bringa Emelie till att intaga den höga ståndpunkt på moralens stege, som hans hjerta fordrade af den qvinna, hvilken han ämnade lyckliggöra med sitt val. Vi beklaga, att icke kunna gifva någon utförlig beskrifning öfver det högtidliga ögonblick, då han begärde hennes hand och hjerta, emellertid hafva vi dock sednare varit så lycklige erfara, att han, då han mottog hennes ja, efter förutgången moget öfvervägande, begränsade sin lycka så nära, att han nöjdes med att trycka en kys på hennes hand, och derpå att föra henne, som i denna stund viljelös lät leda sig som ett barn, in i de

andra rummet, för att mottaga den moderliga välsignelsen. Samma dag inträffade fadrens afresa, och huset blef så förstöradt, att han icke ett ögonblick var ensam med sin älskade. Nästa dag begynte redan visiterne; och den korta tid de voro hemma, var helt och hållet upptagen med de nödvändiga uppgifterne, hvar de hade varit, hvem de hade träffat, hvad de hade fått o. s. v. sålunda gingo många dagar. Herr Jespersen var beständigt lycklig; derpå tviflade han icke ett ögonblick; han visste sätta värde på, att gå med sin fästmo under armen, att säga *Du* till henne och att taga hennes hand, som hon någon gång emellanåt också öfverlät honom. Tillika förtjuste honom hennes stilla och allvarliga väsen i en otrolig grad, och fagnade honom utsägligt, då han derisåg bekräftadt hvad han så ofta hade läst, att lifvets allvar först går upp för en ung flicka på hennes förlofningsdag. Emellertid felades det honom dock något, och med hvarje dag blef detta honom mer och mer kämbart.

Ja, det är mycket underhållande att tala estetik, ganska behagligt att fördjupa sig i kritiska undersökningar om moralen och öfvermåttan kittlande att producera sig på dygdens slaka lina; men allt detta kan man höra, utan att vara förlofvad; allt detta är egentligen icke hufvudsaken i förlofningen, ja rent ut sagt, det är alldeles icke derföre man förlofvar sig. Vi veta ju alla, i den ringaste klassen af flick-instituterne kan man det till och med utantill, att det är en hemlighet, som förenar de förlofvade till ett stort skrä, en hemlighet, som också gerna kunde kallas en offentlighet, som inviger dem och ständigt lifvar dem, likasom de roliga talesätten uppmuntra frimurarne, att de icke skola blifva uppledsna af loken och utesluta sig derifrån.

Vår vän kanslisten var ännu icke invigd i skräet.

Vi höra således kunna förstå, att det icke var utan med en hemlig förtrytelse, som han hörde sin fader, vid dennes återkomst en månad derefter, i lustigt skämt förebrå Emelie, att hon icke flög honom om halsen och kyste honom, som det hade egnat och anstätt en god svärdotter; men dock godmodig själf, unskyllade henne med, att hon kanske blifvit uppledsen på det der kyssandet, hvilket vore rätt väl, då det långt ifrån var något uppbyggeligt att vara vittne till. Kanslisten kunde af förlägenhet knappt se på Emelie, hvilken dolde sin förvirring, vid att uppföra sig som en god svärdotter, och på det sätt, att hennes fästman nästan önskade, att han varit sin egen fader. Och likasom ödet riktigt den

dagen fann sin förnöjelse uti att plåga honom, så hände det sig, att kandidaten med fästmo just kommo, då hans fader tog afsked, för att, som denne förklarade, träffa en man, till hvilken han hade ett viktigt ärende. Detta möte, som han få dagar förut skulle tillönskat sig, var honom nu icke till pass; och det var icke långt ifrån, att han ju med sin förra stridslust inlätit sig på en dissertation om de äldsta spår af Skandinaviska sympatierna. Ord felades honom alldeles, och det var med oerhörd ansträngning som han kunde bringa sina tankar utom den cirkel, hvare de till hans plåga hade uppehållit sig under den sednaste tiden. Kandidaten deremot hade aldrig varit mera värtalig; han pauserade endast för att gifva Kanslisten tid att förplumpa sig, och emellertid styrkte han krafterna till nya segrar, genom att kyssa sin fästmo. Och då han slutligen, i sin förtjusning öfver några på Færöarne funne sympatier, utropade: Är det icke alldeles, som om nationerna nu hade uppvaknat till deras första kärlek? Dessa beslägtade röster, som tillropa hvarandra från kust till kust, är det icke alldeles, som de förlofvade, hvilka aldrig kunna led-sua vid att säga till hvarandra: Jag älskar dig? aldeles som de kärlekskyssar, hvilka älskande aldrig kunna tröttna vid att gifva och mottaga? då tappade vår vän alldeles sitt mod, det var som om jorden hade försvunnit under hans fötter, och han förklarade sig för öfvervunnen, under det han i sitt hjerta förbannade nationalitet, moral och fru Flygare, men isynnerhet den blyga qvinnligheten.

III.

Que es unas de las mas raras aventuras, que en esta verdadera historia se cuentan.

M. de Cervantes Saavedra.

Den man, med hvilken kaptenen hade så viktiga förrättningar att afgöra, att han icke kunde dröja, var ingen annan än vår vän Wilhelm Flint. Det blef ett jubel, då den gode landtmannen trädde inom dörren. Wilhelm ropade hurra, Augusta flög honom om halsen, och själfva Felix reste sig upp från soffan, och försökte göra ett entrechat, för att också förklara sin glädje.

Nå, Gud ske lof, här skiner dock solen, sade kaptenen, tryckande sina vänners händer; och Liten har lärt sig att le sedan jag var här sist, vidblef han vändande sig till Augusta, nå, det är ett bevis på att ni mår väl.

Jag har intet mer att önska, sade Augusta.

Det var något styft, men för resten rätt lyckligt; ty jag, som för en månad sedan lofvade att göra något för er, har ända tills nu ströfvat omkring på landsvägarne, och om jag också ofta har tänkt på er, har det hitintills icke blifvit någonting vidare.

Ja, herr kapten, sade Wilhelm, förhållanderna hafva förändrat sig något sedan sist, nu är det icke fråga längre om att skaffa Augusta en kondition, men snarare mig en tjänst, så att jag kunde blifva i stånd att sätta hushåll; ty det här musiklifvet blifva vi icke feta utaf, synnerligen om det skall fortfara som det begyndt i denna månaden, då jag nästan mistat alla mina informationer; men allt detta kunna vi sedan tala om; i dag vilja vi roa oss. Låtom oss taga ut och spisa middag på Fredriksberg.

Det vill jag min själ gerna, sade kaptenen, isynnerhet då hvad ni sade mig om edra informationer på ett sätt kommer mig behägligt, jag har nemligen ett förslag att göra er, hvarom vi kunna talas vid under vägen.

(Forts.)

Jag tänker på dig.

Dikt af Ernst Fischer.

Om da'n och natten, i qual och tröst,
Bär jag dig stilla inom mitt bröst;
Och skilja hafven mig än från dig,
Mitt hjerta ser dig, du är hos mig.

Jag ser din söta, älskvärda bild,
Jag känner ock din förtrollning mild.
Från när och fjärran din ömma blick
Beständigt öfver mig seger fick.

Från när och fjärran, så långtansrädd,
Jag hör din stämma ur flodens bädd.
När jag vid stranden så stilla lyss
Som ock i luften jag hörde nyss.

Dringedenken, Gedicht von Ernst Fischer.
Musik von Carl Banf.

SINGSTIMME. *Con moto ma sostenuto. con affetto.* *cresc.* *dim.*

mf Durch Tag' und Näch - te, durch Qual und Lust, trag' ich - - - dich still - in mei - ner
Ich seh' deine sü - ße, lie - be Ge - stalt und füh - le deiner Ka - be Zau - ber - ge -
Aus al - len Fer - nen so sehn - sucht bang hör' ich - - - deiner Stim - me herz - in - ni - gen

PIANOFORTE. *mf* *cresc.*

più f *espress. e molto ritenuto.* *sf*

Drust. Und trennten Meer - re - - mich auch von dir, - - und trennten Meer - re - - mich auch von dir: - -
walt. Aus al - len Fer - nen - - so mild und licht, - - aus al - len Fer - nen - - so mild und licht: - -
Klang In al - len Träu - men - - bist du nur da, - - in al - len Träu - men - - bist du nur da: - -

più f sf *sf* *pp col canto.*

dolce. *mf* *cresc.* *rit.* *p* *cresc.*

Mein Herz er - schafft dich, du bist bei mir, du bist bei mir, - du bist bei mir. - Mein Herz er - schafft dich,
Blickt mir ent - ge - gen dein An - ge - sicht, dein An - ge - sicht, - dein An - ge - sicht. - Blickt mir ent - ge - gen,
Ach, e - wig fer - ne und e - wig so nah! und e - wig nah, - und e - wig so nah! Ach, e - wig fer - ne,

con anima *f e sf a piacere.* *dim.*

mein Herz er - schafft dich, du bist, du bist bei mir!
Blickt mir ent - ge - gen dein, dein An - ge - sicht.
ach, e - wig fer - ne und e - wig so nah!

ff *ff* *Fine.*

Ped. * Ped. *